

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

UKINITEV DRŽAVNIH UČITELJSKIH IN UVEDBA PEDAGOGSKIH AKADEMIJ V GRČIJI

Prosvetno ministrstvo v Atenah je predložilo 11. januarja t. l. skupščini poseben zakonski osnutek o uvedbi pedagoških akademij. Po tem načrtu bodo tvorjene pedagoške akademije v onih mestih, kjer so dosedanja učiteljska ali gimnazijska, vendar predvideva ministrstvo v svojem predlogu največ šest takih šol.

Pouk v pedagoških akademijah naj bi trajal dve leti. V posameznih razredih sme biti največ 45 učencev. V prvi razred bodo sprejeti absolventi VIII. razreda drž. gimnazije, ki so položili zrelostni izpit z dobrim uspehom. Kdor ni zadostil temu predpogoju, sme polagati tudi sprejemni izpit. Sprejemali se bodo zdravi in neoporečni gojenci do 25. leta.

Na pedagoški akademiji bodo uvedeni naslednji predmeti: filozofija, pedagogika, psihologija, grški jezik, otroška somatologija, higijena, kmetijstvo, fiziologija, glasba, risanje, lepota, ročna dela in en tuji jezik (francoski, nemški ali angleški). Za prestop v drugi razred je potreben najmanj »dober« uspeh konec prvega šolskega leta. Učenca, ki dobi iz dveh predmetov »slabo«, izključijo iz šole.

Za ravnatelje in profesorje na pedagoških akademijah bodo imenovane one osebe, ki imajo kvalifikacijo za poučevanje istih predmetov na učiteljskih.

Za vsako pedagoško akademijo bosta osnovani dve vladnici, ena z deljenim, druga z nerazdeljenim poukom.

Današnja državna učiteljska bodo ukinjena s koncem šolskega leta 1932/33. Dijaki in dijakinje nižjih treh letnikov imajo pravico vstopiti v odgovarjajoče razrede drž. gimnazij, dijakom IV. letnika pa je dovoljeno vpisati se v pedagoško akademijo. Absolventi pedagoških akademij bodo sprejeti za učitelje na osnovnih šolah kot dosedanji absolventi učiteljskih.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

BELGIJSKA ŠOLA.

Belgijski zakonodajni svet je bil eden izmed poslednjih, ki je priznal otroku pravico do elementarnega pouka. Ta pravica je bila pripoznana tik pred izbruhom svetovne vojne, namreč leta 1914., ko je bil sprejet šolski zakon, s katerim je bila upeljana brezplačna in obvezna šolska dolžnost vseh otrok od 6. do 14. leta. Svetovna vojna pa je seveda znatno zadržala izvajanje tega zakona, tako da je mogel zakon stopiti šele po končani svetovni vojni v polno veljavo.

Belgijska ustava proklamira neomejeno svobodo v poučevanju. Razen tega zahteva tudi organizacijo in vzdrževanje ljudske, odnosno narodne prosvete. V resnici pa se je ta država odrekla že leta 1842, vsem bremenom v tem smislu; vse to pa je naložila na rame občin, ki naj skrbijo za ureditev in vzdrževanje narodnih šol pod državnim nadzorstvom in s pomočjo denarne pomoči države.

Belgijsko narodno šolstvo se deli na dve skupini.

1. Osnovne ali laiške šole, ki naj bodo zgrajene in vzdrževane od občin, in

2. Zasebne šole, katere vzdržujejo razne dieceze.

Šolske kongregacije upravljajo torej privatne šole, skrbe za dogmatsko vzgojo in

Koliko velikih naših mož se čaka, da jih spoznamo.

Komu je na pr. znan Markanton de Dominis (Gospodnetič), ki je bil predhodnik Galileja Galilea na stolici za matematiko na padovanski univerzi in so ga že mrtvega obenem z njegovimi knjigami sežgali na Campo dei Fiori v Rimu? V skromni obliki sem ga predstavil naši primorski mladini v tedaj še izhajajočem mesečniku »Naš glas«. (Letnik IV., števil. 6-9, Trst 1928.) Ali komu je znano, da je ravno pred šestdesetimi leti izšla prva strogo znanstvena fizikalna razprava v slovenskem jeziku izpod peresa našega rojaka Simona Šubica, profesorja na univerzi v Gradcu, in da je, vsaj kolikor je meni znano, sledila tej razpravi do danes samo še ena slovenska znanstvena fizikalna razprava, namreč leta 1874. in sicer tudi od istega avtorja?

In vendar smo imeli tudi druge, in celo večje slovenske fizike. Omenim naj samo profesorja univerze v Innsbrucku Ignaca Klemenčiča, čigar ime sem zaman iskal celo v »Slovenskem bibliografskem leksikonu«. Le senator Ivan Hribar ga mimogrede omenja v svojih spominih kot prijatelja, s katerim se je shajal v Gradcu.

Leta 1935. pa bo prva stoletnica rojstva največjega slovenskega fizika koroškega rojaka Josipa Stefanja. Dunajska univerza, katere profesor in rektor je bil, se mu je izkazala hvaležna in mu je postavila v univerzitetnih arkadah prekrasen spomenik. Mi smo se ga spomnili le s krajšimi nekrologi o listih in revijah. Naša dolžnost je, da vsaj ob stoletnici njegovega rojstva na dostojnejši in njega in nas vredni način slavimo njegov spomin.

tendenčni pouk. Verouk se poučuje tudi na vseh narodnih šolah. Otrokom, katerih starši se pa odločno izrazijo, da ne žele pouka v verouku, se ni treba udeleževati verskega pouka. V zadnjih časih pa je bil pod rastočim pritiskom konservativnih življenj prenesen večji del prispevkov za vzdrževanje zasebnih konfesionalnih šol na državo. Tako se je rodilo to velevažno in težko belgijsko vprašanje, ki vzdržuje dve šolski vrsti (javne in cerkvene), ki si vedno nasprotujeta. Med obema vrstama šol je nastal velik boj, ki je v mnogih primerih tako hud, da se ga ne da popisati. Belgijsko šolstvo lahko primerjamo z našim predvojnimi šolstvom v zvezi s tako zvanim »Schulvereinom«, ki je nasprotoval, kjer je le mogel in kolikor je mogel, uspešnemu razvoju našega narodnega šolstva. Tak šolski boj slabo vpliva na razvoj šolstva in na narodno prosveto sploh. Ta boj uničuje tudi šolsko reformno gibanje in vsak pedagoški napredek.

Posamezni poizkusi za novo šolo so torej sila redki in ostajajo na ramah le nekaterih, število njih pa je sila pičlo. Ako opazujemo vse tamkajšnje šolsko življenje, pridemo do prepričanja, da se ta posamezna stremjenja po novi šoli ne morejo uveljaviti za ves šolski sistem. Tako osnovnošolska konkurenca, ki se danes javlja v Belgiji, ne more imeti dobrih rezultatov. Belgija je na prosvetnem polju med zadnjimi državami. Mesto da bi država uknila eno vrsto šol, pa še podpira boj, ki bo postal za tamkajšnje šolstvo usodepoln.

USPEHI PROPAGANDE ZA ZOBNO NEGGO V KANADI.

Kanadski zdravstveni urad je zapolnil široko zasnovano propagando za ustno higieno. Zdravniki, ki so bili pri tem udeleženi, so žrtvovali mnogo časa in denarja v idealnem stremjenju, da bi prebivalstvo opozorili na veliko vrednost dobro ohranjenih zob in skrbno negovanih ust. Vse se je vršilo po dobro premissljenem načrtu. Tako je bilo v mestu Saskatoon v treh dneh pregledanih 7300 šolskih otrok, zobni zdravniki so imeli v vsakem razredu otrokom primerna predavanja, istočasno pa so tudi vsa druga društva pridela predavanja o ustni higieni. Ta propaganda se je razširila na vso deželo in je sodelovanje vsega časopisja mnogo pripomoglo k uspehu. Samo ob sebi umevno so pritegnili

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

tudi radio v propagandno službo in celo lastni kinematografi so se z vneto pridružili ostalim delavcem. Predvajali so med drugim programom tudi filme o negi ust, in imajo mnogo uslug na uspešno završeni akciji. V zvezi z Rdečim križem in javnimi bolnicami so se povsod ustanovljali potujoči zobni ambulatoriji in izvršili ogromno delo. Zadržanje občinstva do te propagande je bilo vseskozi ugodno, zanimanje je bilo nepričakovano veliko. Z vnemo je sprejelo vse informacije in navdušenje je stalno rastlo, tako da so se vsi sestanki in predavanja končala s popolnim uspehom. Propaganda beleži znatne uspehe. Stotine otrok, ki niso imeli niti prilike niti gmotnih sredstev, da bi šli k zobnemu zdravniku, so bile deležne brezplačne zobnozdravnške nege. V mnogih primerih so bila usta naravnost v brezupnem stanju in najbližji zobni zdravnik oddaljen 40 do 100 milj. V voditeljih vlade se je zbudil čut odgovornosti, da so uvideli, da morajo nastopiti popolnoma drugačno pot za poučevanje ljudstva o vrednosti zdravih ust.

Sodelovanje provincialnih vlad z zastopniki zobnih zdravnikov za zboljšanje narodnega zdravja bo rodilo trajne uspehe. V načrtu je zakon, po katerem bodo morala mesta iz lastnih sredstev prispevati za pospeševanje narodnega zdravja in bo na ta način v mnogih okrožjih mogoče tudi zobne zdravnike pritegniti v javno zdravstveno službo. Minister za narodno zdravje je obljubil, da bo vse predloge zobnih zdravnikov za pospeševanje narodnega zdravja v polni meri upošteval; med drugim se bo osnoval poseben oddelek za ustno higieno pod vodstvom stalnega direktorja in se bo v bolnicah in drugih državnih zavodih uvedla stalna zobnozdravnška služba. Sijajno sodelovanje časopisja in zobnih zdravnikov, ki se je med propagando tako zelo obneslo, se bo v bodočem nadaljevalo, ker so se zastopniki časopisja obvezali, da bo 250 časopisov zapadnih provinc pod vodstvom zobnozdravnškega društva prinašalo po enkrat na teden članke o negi ust in zob.

Stanovska organizacija JUU iz društev:

VABILA: = JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA MESTO zboruje v soboto 18. t. m. ob pol 9. uri dopoldne na II. deški osnovni šoli. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Kraški svet s posebnim ozirom na raziskovanje podzemeljskih jam. Predava gov. Iv. Michler. Izvajanja po pojasnjeval s skioptičnimi slikami. 3. Slučajnosti. Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO v LOGATCU bo zborovalo dne 24. marca t. l. ob 8. uri na Rakeku. Poleg situacijskega poročila je na dnevnem redu predavanje gosp. rav. Trčka,

POROČILA:

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V SMARJU PRI JELŠAH je zborovalo v soboto 11. februarja 1933. ob 10. uri v Rog. Slatini ob navzočnosti 42 članov t. j. 50%.

Predsednik tov. Verk otvoril zborovanje z iskrenim pozdravom na navzoče, spominjajoč se tov. Kregarja, ki je bil nekoč član našega društva, a mu je neizprosna smrt pretrgala nit življenja v najlepši moški dobi. Članstvo se je v znak pietete dvignilo s svojih sedežev ter zaklicalo: »Slava mu!«

Zapisnik zadnjega občnega zbora se prečita in odobri.

Prečitajo se došli dopisi. — Izvolil se je zaščitni odbor sestojec iz naslednjih tovarišev in tovarišic: Ahtik Jožica, Glinšek Ivan, Kočvar Oto, Perin Marica, Stefanciosa Tone in Tomazič Božidar.

Tovariš Sekirnik poda referat »Današnje prilike v šoli in izven nje.« Predavatelj je v svojem obširnem govoru opisal razmere, ki vladajo med šolo in domom, občino ter kraj. šol. odborom. Govoril je o učilih in šolskih knjigah ter zvezkih. Po končanem predavanju se je razvila živahna debata, v katero so posegli naslednji: Ahtikova, Fink, Stefanciosa, Tomazič in Verk. Končno se je osvojil tale sklep: Pocenijo se naj zvezki in knjige; nove izdaje naj ne bodo vedno različne po vsebini od prejšnjih.

Ponovno se je razpravljalo in sklepalo o številu zborovanj. Izglasovalo se je, da se vrše letno 5krat, a ne 3krat, kakor je bilo sklenjeno na občnem zboru, oziraje se na dejstvo, da so v našem okraju terenske razmere še dokaj ugodne.

V zadevi šolske administracije je prevladovalo v debati mnenje, da je ni treba toliko poenostaviti kakor ustaliti.

Tov. predsednik prečita temeljne smernice učnega načrta za osnovno šolo. Razvila se je dolgotrajna debata, v kateri se je osobito naglašalo, da bodi okvirni učni načrt prikojen tako, da dopušča čim večjo elastičnost z ozirom na različne šolske razmere in krajevne prilike.

Prečitana »Spomenica predsedniškega zbora JUU, sekcije za dravsko banovino, je bila sprejeta z odobravanjem in soglasno odobren predlog: Spomenico predsedniškega zbora JUU za dravsko banovino odobravam o točko za točko in pozivamo sekcijo, naj vztraja na začrtani poti in se bori brez ozira na levo in desno za dobrobit šole in našega stanu.

Pri slučajnostih navede tov. blagajničarka vse one, ki še dolgujejo na članarini. Zamudniki naj se opomnijo. Če v teku dveh mesecev ne plačajo, se jih brez nadaljnjega črta.

Tov. Berce prosi šol. upravitelje, naj mu že enkrat odgovorijo na njegov dopis o de-

Učiteljska knjigarna podružnica Maribor — Tyrševa ulica števil. 44.

lovanju obstoječih društev, ker mora to javiti Zvezi kulturnih društev.

Prihodnje zborovanje se vrši 8. aprila t. l. v Rog. Slatini.

Verk Miloš, preds. Ratar, tajnik.

= JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR-MESTO je zborovalo 16. februarja t. l. na III. deški osnovni šoli v Mariboru. Od 86 članov je bilo prisotnih 51, to je 60%.

Tov. predsednik Hočvar pozdravi uvodoma novovstopivši članici Maslač Vlaso in Stanič Zoro ter poroča o izvršitvi sklepov društva od zadnjega zborovanja glede učiteljske stalnosti, stanarine in priznanc za prispevke za Nabavljalo zadruge.

Učiteljstvo obsoja škodljivo početje rušilcev države ter enodušno odobrava spomenico narodnega odbora.

Z zadovoljstvom je bilo sprejeto poročilo o delovanju našega učiteljskega naraščaja. Tov. predsednik priporoča tovarišem, naj po možnosti pridno posežejo njihove prireditve. Od sekcije poslanega zneska odobri društvo, 1000 Din naraščaju in 500 Din zposelnim učiteljskim abiturientom.

Tov. predsednik poroča dalje, da se je v imenu učiteljstva pritožil pri g. direktorju tuk. drž. učiteljska radi neosnovanih izjav nekega g. prof., ki so za učiteljski stan ponižajoče in omalovaževalne.

Sekcija je pokrenila akcijo za skupno delovanje vseh narodno obrambnih društev v obmejnih krajih. Naše društvo je naproseno, da prevzame organizacijo širše ankete in vodi vsa pripravljala dela. V to svrhu je bil sestanek v sredo 15. t. m., kjer so sodelovali zastopniki vseh obrambnih društev v Mariboru. Sklenilo se je tudi, da naj vodi to enotno delovanje Narodna odbrana. Kot zastopnika učiteljskega društva se nominirata v to anketo g. nadzornik Ivan Tomazič in tov. Rodé Silvo.

Tov. predsednik poroča podrobno o zidavi lesenih hiš, ki jih nameravajo graditi drž. uslužbenci v Mariboru. O tem je predaval na učiteljskem sestanku dne 14. t. m. predsednik tega odbora g. Tumpej. Za to akcijo vlada veliko zanimanje.

Pri tajniškem poročilu se obravnavajo vsi došli dopisi. Pri razpravi glede pravnega konzulenta se je razvila živahna debata, v katero so posegli tov. Alt, Malenšek, Rode, Cibič, Hočvar in Womer. Soglasno se sprejme sklep, da je naše društvo načelno za pravnega konzulenta, ker je isti za tako organi-

klėti naše nočni vam poset, »Daj-Dama« atrakcijo odkriva, a še bolj privlačen je magnet, ki v lokalu avtomat ga skriva.

zacija, kot je naša, neobhodno potreben. Sekcijo pa naprošamo, da izdela načrt pogodbe s pravnim konzulentom ali naj bo isti plačan honorarno ali pogodbeno od posameznega slučaja in ga pošlje društvom v pretres.

Na občni zbor Zveze kulturnih društev, ki se vrši dne 26. marca, pošlje naše društvo kot delegata tov. Feiniga.

Zaščitnega odbora društvo ne izvoli posebej, temveč poveri društvu to nalogo odbora, kar je pri našem društvu v mestu lahko izvedljivo.

Poročilo vestne tov. blagajničarke Wiersejeve je kaj razveseljivo. Vse članstvo plačuje članarino točno.

Referat tov. Hrena: Tov. Hren nam je v izčrpnem referatu orisal razvoj učiteljskega stanu in organizacije.

C. Hočvar, s. r. preds. I. Womer, s. r. tajnik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V ŽUZEMBERKU je zborovalo dne 4. marca t. l. v Žuzemberku ob 76% udeležbi.

Tovariš predsednik pozdravi uvodoma še posebej sreskega kmet. referenta g. K. Vriska, ki je posetil zborovanje z namenom, da stopi v čim tesnejši stik z učiteljstvom v srežu. Pozdravi še tov. Viktorja Pirnata iz Novoga mesta in častita tov. Franju Povšetu k njegovi poroki.

Nato poroča o važnejših dopisih sekcije; tako o zadevi pravnega konzulenta, o stanarinah in kurivu, o zaščiti članstva, o izjavah in pismih, ki jih dajejo oziroma pošiljajo posamezniki merodajnim faktorjem ter o sodelovanju učiteljstva na kmetisko gospodarskem pospeševalnem delu. Pri tej priliki so bili stvorjeni sledeči sklepi:

a) Količina drv naj se določi z uredbo.

b) Izplačevanje stanarine, ki pripada učiteljstvu po zakonu o narodnih šolah, naj vrši banovina.

c) Sekcija naj s centralnim udruženjem ukrene potrebno, da se bodo vršila napredovanja hitreje in tako, da pridejo pri tem v poštev res najprej oni, ki imajo za napredovanje največ predpogojev.

d) Članstvo se soglasno izjavi za nastavitve pravnega konzulenta pri sekciji, četudi bo to zvečano z eventualnim povišanjem članarine.

e) Društvena uprava naj napravi primeren vloga na avtobusno podjetje, ki vzdržuje progo Stična-Zužemberk, da dovoli učiteljstvu polovično vožnjo, kakor so storila nekatera podjetja na Gorenjskem.

f) V zaščitni odbor se izvolijo tov. Franc Mervar, C. Dequal in A. Terpinova.

Predavanja: 1. Sreski kmetijski referent gospod Vrisk je predaval o sodelovanju kmetijskih strokovnjakov z učiteljstvom, ki je z narodom v najtesnejši zvezi in dejanske težnje in potrebe najbolj pozna. Zato bo z učiteljstvom v stalnih zvezah ter ga bo ob

Oddelek za učila

Ljubljana
Maribor

vsaki priliki prosil pojasnil in nasvetov glede zboljšanja kmetijskih panog v posameznih šolskih okoliših. Poudarjal je še važnost primernih šolskih vrtoev ter bo skušal nuditi učiteljem - vrtnarjem vso moralno in gmotno pomoč. Po predavanju se je vršila živahna debata, ki je še bolj utrdila prijateljsko vez med kmet. referentom in učiteljstvom.

2. Tov. V. Pirnat je v vzešnih besedah orisal namen in naloge Jadranske straže in njenih edinic. Pri tem je zbrano članstvo korporativno pristopilo k tej narodno-obrambni organizaciji. V Žuzemberku pa se je ustanovilo njeno poverjenstvo, ki ga bo vodil tov. Zumer A. Po šolah pa se bodo ustanovili Podmladki J. S. še v tekočem mesecu.

3. V globoko zamišljenem predavanju pod naslovom »Dvor nekdanj in sedaj« je podal tov. C. Dequal zgodovinsko, gospodarsko in kulturno sliko svojega šol. okoliša. Popeljal je zborovalce na keltsko gradišče pri Vinkovem vrhu, pa jih potem spremjal sem do današnje dobe ter se pri tem v podrobnostih dotaknil vseh zanimivosti, ki jih je toliko, pa niso do danes še nikjer zapisane. Zeleni bi več tovrstnih predavanj.

Tov. predsednik se predavateljem srčno zahvali in pozove članstvo, da se prihodnjega zborovanja, ki bo v maju v Hinjah, udeleži v polnem številu ter s tem nagradi naše tovariše, ki orjejo brazde kulture v težko dostopnih krajih Suhe Krajine. Fr. Mervar, predsednik. R. Hrovatin, tajnica.

+ JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V LITVI je imelo svoje zborovanje v soboto, dne 18. februarja 1933. ob 9. uri v Sokolskem domu v Zagorju. Navzočih je bilo 52 članov. — Tov. Levstik je izrekel dobrodošlico v imenu domačinov.

Nato pozdravi predsednik tov. Župančič vse navzoče, posebno pa še tovariše iz višnjegorskega okoliša, poda situacijsko poročilo in prečita nekatere došle dopise. Zbor se izreče proti uvedbi pravnega konzulenta, ker bi se s tem preveč povečala članarina. Blagajnik tov. Kopriva poroča, da je pristopil v naše društvo tov. Medveček, šolski upravitelj v Javorju. Nadalje se sklene, da se vse zaostan-

karje pozove, naj takoj poravnajo zaostalo članarino, sicer se jih na zborovanju imenuje in se bo sklepalo o nadaljnjem postopku.

Zagorski mladinski pevski zbor pod vodstvom tov. Koprive je zapel več dvo- in troglasnih mladinskih zborov. Pri klavirju je sodeloval tov. Culot. Zbrano učiteljstvo je nagradilo mlade pevce z aplavzom.

Tov. Netko Adamič je seznanil zborovalce v lepo zasnovanem referatu z zgodovino Zagorja. Nadalje je prečital odlomek svojega zanimivega romana »Hiša pod uro«. — Tov. Pelko je predložil več predlogov nanašajočih se na težje učiteljskega stanu, kateri so bili z malimi izjemami vsi sprejeti in se bodo predložili sekciji JUU. — Pri slučajnostih se je učiteljstvo dotaknilo članka v Učiteljskem tovarišu »Težka zadeva«, o katerem pa se bo še razpravljalo na prihodnjem zborovanju.

Po skupnem kosilu si je popoldne ogledala skupina zborovalcev zanimivosti Zagorja in Toplic, koder so jih vodili vrli zagorski tovariši. Popoldanski ogledniki so pozvali EO, naj priredi skupni izlet na ljubko Sv. Goro.

Jože Zupančič,
predsednik.

Maks Kovačič,
tajnik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V LJUBLJANI je zborovalo dne 17. februarja t. l. ob pol 8. uri zvečer na I. dekl. osnovni šoli. Vabilu se je odzvalo lepo število članstva, ki je z največjo pozornostjo sledilo posameznim izvajanjem tovariša predsednika. Predvsem je omenil adresno Nj. Vel. kralju, katero sta v imenu društva podpisala predsednik in tajnik, kar so navzoči soglasno odobrili. Na to je prešel k čitanju došlih okrožnic in dopisov. V podrobni razpravi je bilo sklenjeno:

1. Vprašanje pravnega konzulenta se odloži na prihodnje — celodnevno — zborovanje, ker je potrebno, da o tem sklepa forum celokupnega članstva.

2. V zmislu okrožnice št. 1262 od 31. januarja t. l. so bili v zaščitni odbor soglasno izvoljeni: Vek. Mlekuž, Josipina Mihelič in Janko Polak.

Temu je sledila najlepša točka dnevnega reda, t. j. poročilo o tovarištvu, ki ga je v občo zadovoljnost podal tov. Mlekuž. Iz poročila je moglo članstvo posneti, kako nujno potrebno je ravno v današnjih časih pravo in iskreno tovarištvo v učiteljskih vrstah. Po kratki debati je predsednik zaključil uspešno zborovanje.

V. Mlekuž s. r.,
predsednik.

Jos. Mihelič s. r.,
tajnica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V ŠOŠTANJU je zborovalo 18. febr. 1933. v Šoštanju. Od 53 članov navzočih 45, t. j. 85%.

Predsednik Vrečko Martin otvori ob pol 13. uri zborovanje in preide takoj k dnevnemu redu.

Najprej se dotakne važnejših dogodkov, ki so se dogodili od zadnjega do današnjega zborovanja in so v zvezi z našim stanom. Nato se spomni preminulega tovariša Kregerja Antona, šol. upr. v St. Andražu. Članstvo počasti njegov spomin stoji z molkom.

Pri obravnavi dopisov opozarja predsednik na zaščito članstva in na zaščitne pole, ki nam jih je poslala sekcija. Kot člani zaščitnega odbora se imenujejo tovariši Stopar Vinčko, Vrečko Martin in Stopar Štefka. — Glede stalnega pravnega konzulenta sklenemo soglasno, da istega odklanjamo.

Na vseh šolah okraja se ustanovi Podmladek Jadranske straže, ki bo pa predvsem propagandnega značaja, ker ne moremo zahtevati od otrok članarine. Kot člani Jadranske straže pa pristopi korporativno vse članstvo našega društva. Polovica članarine za vsakega člana plačamo iz skupne blagajne, drugo polovico prispevajo poedinci iz lastnega.

Ko smo se pogovorili še o raznih drugih tekočih zadevah, predvsem upravnega značaja, je bil prvi del zborovanja končan.

Z vlakom ob 14. uri 15 min. je prišel predavatelj profesor Brodar Srečko iz Celja in nam je v skoraj dveurnem razmotrivanju prav nazorno predočil »Olševsko kulturo«. Predsednik se mu najiskrenejše zahvali za njegov trud in sklene zborovanje.

Vrečko Martin s. r.,
t. č. predsednik.

R. Macarol s. r.,
t. č. tajnik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V LASKEM je zborovalo v soboto 4. marca 1933. v Zidanem mostu. Zborovanja se je udeležilo 86 tovarišev in tovarišic, kar znaša 63%. Več tovarišev in tovarišic se je opravičilo, nekaj pa jih je izostalo radi slabega vremena.

Tov. predsednik pozdravi vse navzoče tovariše in tovarišice. Za tem pojasni članstvu da bi se moralo to zborovanje vršiti v Laškem s predavanjem profesorja g. Brodarja. Radi neodložljivih stanovskih zadev in slabega vremena pa smo bili prisiljeni zborovati v Zidanem mostu. Nadalje izreče tov. predsednik v imenu našega društva iskreno sožalje ob smrti blagopokojne matere in sestre tovarišici Kmetovi in tovariši Ankeletu. Kot overovatelja zadnjega zapisnika se imenujeta tovariša Majer Drago in Vidmar Drago.

Tajnik poroča o gibanju članstva, ki je ostalo neizpremenjeno. Došli dopisi se prečitajo in jih članstvo vzame na znanje. Konstatira se, da je učiteljstvo v gotovih primerih primorano se zateči k intervencijam narodnih poslancev. Izpremembra organizacijskih pravil naj bi se izvedla v smislu decentralizacije, kar pa za enkrat ni mogoče, ker sedanja pravila odovarjajo duhu časa in razmeram. Za predsednika častnega razsodišča je bil izvoljen za naše društvo tov. Kislinger Juro. Učiteljstvo našega društva intenzivno deluje v borbi proti tuberkulozi. Poverjeništvu za pobiranje tuberkuloze je nadalje tudi v Laškem in Dolu pri Hrastniku.

Po obravnavi dopisov je podal blagajnik tov. Hofbauer sledeče poročilo: stanje blagajne z dne 3. marca 1933. izkazuje 2937 Din — dohodkov. Od tega smo poslali sekciji 1544 dinarjev, v blagajni je torej ostalo 1493 Din. Vsega učiteljstva v srezu je 140. Od teh je organiziranih 135 in 1 upokojenec, neorganiziranih je 5 tovarišev in tovarišic! Članarina se v redu plačuje. Po podanem poročilu se je razpravljalo o sreski anketi našega društva za narodno-obrambni društvi. Odbor je predhodno delo za to anketo odstopil onim šolskim upraviteljem, na katerih teritoriju eksistirajo narodne manjšine. Delo je končalo s pozitivnim uspehom. Anketa se bo vršila sredi marca v Laškem. Društva bodo pravočasno obveščena. Naše društvo bodo zastopali na tej anketi tovariši Pleskovič, Hofbauer in Plavšak.

Nato je prišla v razpravo »Težka zadeva«. Tovarišica Razpotnik je v daljšem referatu odgovarjala na izvajanja »tovariša« B. Debate se je udeležilo mnogo tovarišev in tovarišic. Soglasno so obsodili tako »Tovarištvo« in zahtevali, da sekcija zaščiti z vsem svojim vplivom poročene učiteljice. Po izčrpnih debati je bila sprejeta sledeča resolucija:

1. Protestiramo, da je »Učiteljski tovariš« priobčel članek tov. B.

2. Zahtevamo od sekcije, da se slični članki ne objavljajo več in da se debata o tem predmetu takoj zaključijo.

3. Sekcija se poziva, da ostane sama sebi zvesta, ker se je do sedaj borila za pravice poročenih učiteljic.

4. Država naj takoj s posebnim zakonom ukine vse privatne učiteljske šole.

5. Maksimira naj se z zakonom število gojencev in gojenk za sprejem v drž. učiteljsko šolo. Paralelke naj se na teh šolah ne dovolijo v nobenem slučaju, dokler traja kriza.

6. Vsi učitelji in učiteljice, ki so dovršili 35 službenih let, naj se takoj in avtomatično upokojijo. Njih mesta naj se izpopolnijo z novinci.

7. Vsa ostala nezasedena mesta v dravski banovini naj se istotako čimprej izpopolnijo z novinci. V slučaju potrebe naj se nastavijo še v ostalih banovinah.

8. Uzakoni naj se nadalje tudi zahteva, da noben drž. ali privatni upokojenec ne more in ne sme poleg svoje pokojnine še nadalje služiti v katerikoli postranski službi.

9. Odločno odklanjamo nameravano redukcijo poročenih učiteljic, ki so poročene s katerikoli državnim uradnikom.

10. Smatramo, da so odtegljaji za brezposelne protizakoniti, zato naj se vrnejo. (Op.: So zakoniti. Glej zakon o naknadnih in izrednih kreditih za proračunsko l. 1932/33. Službene novice br. 300 — C XII od 26. XII. 1932. — Op. uredn.)

11. Sekcija naj izposluje, da se § 113. fin. zakona ukine, ker so upravitelji že itak preobloženi z delom.

12. Število učencev v razredih naj ostane neizpremenjeno, kakor to predvideva zakon o narodnih šolah.

13. Odpravi naj se čimprej kuluk, ki je težka obremenitev za učiteljstvo.

H koncu poziva tov. predsednik, da krepko vztrajamo v borbi za svoje pravice. Za tem zaključijo uspešno zborovanje.

Pleskovič Rudolf s. r., Dušan Lunder s. r.,
predsednik. tajnik.

Novosti na knjižnem trgu

—k Bratko Kreft: Celjski grofje. Dram iz življenja srednjeveških fevdalcev, katerim so tlačanili naši predniki. Izdala in založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. 1932. Zbirka: Slovenske poti 6. zvezek. — Delo je imelo v Ljubljani in Mariboru izreden uspeh. Knjiga prinaša celotni tekst, tudi tistega, ki je pri predstavah izostal. Drama ni zanimiva le kot odersko delo, temveč tudi kot knjiga, ki prinaša kljub večkratni obdelavi omenjene snovi še vedno marsikaj novega in zanimivega. Cena kartonirani knjigi Din 38.—

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Pozor! Izrežite! Vremenokaz!

Za vsakega čitatelja »Učiteljskega tovariša« in za vsak šolski razred je en vremenokaz ali barometer na razpolago, ki zelo zanesljivo kaže vreme za 24 ur v naprej (pat. št. 9514). Pošljite ta oglas in znesek Din 3.50 v znakah na naslov: Barometer, Ljubljana I., poštne predal št. 18. Eno izmed mnogih zahvalnih pisem se glasi: »Ker je Vaš barometer res nekaj posebnega in izvrsten napovedovalec, prosim pošljite mi še enega. — Spoštovanjem Venceslav Hlebce, ravn. zadruga v Stražišču pri Kranju.«

Ne samo kot darilo,

temveč v vsakdanji rabi potrebujete; očala, barometre, toplomere, daljnogledce, mikroskopi, foto-aparate itd., katere kupite najugodnejše pri strokovnjaku

FR. P. ZAJEC, izprašan optik in urar LJUBLJANA, Stari trg 9

Velika zaloga raznih ur in zlatnine. Ceniki brezplačno

Oglejte si zbirko učil

(aparatur in stenskih slik)
katere je prejela
podružnica

Učiteljske knjigarne v Mariboru

RESTAVRACIJA NOVI SVET

LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA 14

Priznana dobra kuhinja, posebna soba za sestanke; sprejema naročila za skupne obede po zmernih cenah. Postrežba točna in solidna.

LEGAT LJUBLJANA

MIKLOŠICEVA CESTA 28

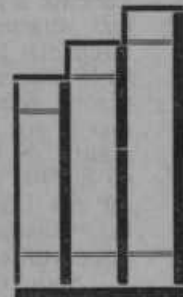
SPECERIJA
DELIKATESE
Zajutrkovalnica
Kava dnevno
sveža iz lastne
moderne
pražarne

Pelikan

Zaloga barv, tušev in radirk

POVSOD NA ZALOGI
TISKOVINE NA ZAHTEVO
GUNTHER WAGNER — k. d. ZAGREB
Pošt. pret. br. 94

50% — 70%
p o p u s t a
do 1. maja 1933.

Podaljšali smo čas za naročanje naših knjižnih zbirk po znižanih cenah, da omogočimo njihovo nabavo tudi tistim, ki so šele sedaj prišli do tekočih sredstev. — Kdor nima več popisa naših zbirk, najpiše, da mu ga pošljemo!

Knjigarna Učiteljske tiskarne
Ljubljana, Frančiškanska ul. 6 Maribor, Tyrševa ul. 44

Proračun — učila

Vsaka šola ima v svojem proračunu znesek za učila!

Kje imajo posebno pripravna učila? — Kje dobite učila za računstvo, čitanje, nazorni nauk, prirodopis, fiziko, kemijo, zemljepis, zgodovino in še za mnogo drugega? — Kje nudijo preprosta in zato najbolj pripravna učila za šolo?

Vse to Vam nudi:

UČITELJSKA TISKARNA - Oddelek za učila
LJUBLJANA, Frančiškanska ulica št. 6 — MARIBOR, Tyrševa ulica št. 44

TA NAPREDUJE!
KDOR OGLAŠUJE

VELETRGOVINA F. König

Velika izbira igrač,
galanterijskega blaga
in gramofonov,
kakor tudi
žepnih predmetov
in raznih kovčegov.

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA
MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3